

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/12-18/890

Urbroj: 65-12-02

Zagreb, 31. listopada 2012.

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

U prilogu upućujem zastupničko pitanje dr. sc. Mirele Holy, zastupnice u Hrvatskom saboru, postavljeno sukladno članku 185. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Molim odgovorite na postavljeno zastupničko pitanje, sukladno članku 187. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

MIRELA HOLY,
zastupnica u Hrvatskom saboru

Zagreb, 30. listopada 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 30-10-2012		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/12-18/890	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
6531-12-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje

Poštovani g. Leko,

molim Vas da temeljem čl. 185 Poslovnika Hrvatskog sabora prosljedite moje zastupničko pitanje predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Zoranu Milanoviću, a koje se nalazi u prilogu ovoga dopisa.

S poštovanjem,

Mirela Holy
dr. sc. Mirela Holy

Hs**NP*021-12/1-18/890*6531-12-01**Hs

Prilog: kao u tekstu

MIRELA HOLY,
zastupnica u Hrvatskom saboru

Zagreb, 30. listopada 2012.

PREDSJEDNIK VLADE RH
GOSPODIN ZORAN MILANOVIĆ

PREDMET: ZASTUPNIČKO PITANJE

Poštovani predsjedniče Vlade,

obratili su mi se aktivisti i aktivistice udruge 'Prijatelji životinja' koji/e su me upozorili/e na činjenicu da su u tijeku konzultacije u vezi sadržaja prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja koji bi uskoro trebao ići u Vladinu i Saborsku proceduru. Upozorili su me da važeći zakon dopušta praksu borbe s bikovima te apeliraju da se članak 4. Zakona promjeni na način da se njime izrijeком zabrani borba bikova. Prijatelji životinja podsjećaju da je prijedlog Zakona o zaštiti životinja 2006. godine sadržavao zabranu svih borbi životinja no, iz odredbe o zabrani borbi životinja amandmanom su u Saboru, neposredno prije njegova usvajanja, izuzeta 'natjecanja' bikova zbog tobožnje tradicije takvih natjecanja na nekoliko mjesta u Hrvatskoj. Zbog toga je članak 4., stavak 2., točka 5. kontradiktoran članku 4., stavku 2., točki 4. Zakona, kojim se zabranjuje 'huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresirati na agresivnost'. U borbama (natjecanjima) bikova životinje trpe strah i ozljede, čime se izravno krše odredbe Zakona o zaštiti životinja kojima je zabranjeno 'povećavati agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama', 'huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresirati na agresivnost', 'davati stimulanse ili druge nedopuštene stvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima', 'organizirati kladenje i sudjelovati u kladenju' pri borbama životinja, koristiti životinje za natjecanja 'ukoliko ih se pri tome prisiljava na neprirodno ponašanje ili se kod životinja izaziva bol, patnja, ozljede ili strah', 'prisiljavati životinje na ponašanje koje kod njih izaziva bol, patnju, ozljede ili strah'. Prijatelji životinja također podsjećaju da natjecanje podrazumijeva voljno sudjelovanje sudionika u sportskom događaju s jasnim pravilima koja se moraju poštivati, a bikovi koji sudjeluju u borbama nisu to odabrali svojom voljom, već ih na to prisiljavaju njihovi vlasnici. Dakle, ne radi se o natjecanju, već o ljudskoj manipulaciji životinjama u svrhu zabave i stjecanja profita. Osim toga, borbe bikova nisu tradicija u Hrvatskoj. U etnografskim zapisima i fotografijama nema nigdje spomena ni potvrda borbi bikova u Hrvatskoj. 'Bikijade' su nešto sasvim novo u Dalmaciji, što potvrđuje i činjenica da je ove godine u Radošiću održana tek 19. 'bikijada'. To se ne može nazvati tradicijom jer su se borbe bikova počele organizirati kod nas tek sredinom 1990-tih.

Slijedom prethodno rečenog, molim Vas da mi odgovorite na sljedeće pitanje:

Hoće li se predmetnim Zakonom zabraniti borbe bikova i na taj način spriječiti ova okrutna praksa mučenja životinja koja je, osim toga, u potpunoj suprotnosti sa suvremenim zakonskim trendovima u EU i okolnim zemljama?

S poštovanjem,

Hs**NP*021-12/1-18/890*6531-12-01*1*Hs

Mirela Holy
dr. sc. Mirela Holy

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/12-18/890

Urbroj: 65-12-04

Zagreb, 14. prosinca 2012.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 188. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem odgovor Vlade Republike Hrvatske na zastupničko pitanje od 31. listopada 2012. godine, dr. sc. Mirele Holy, zastupnice u Hrvatskom saboru.

REDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 021-12/12-01/881

Urbroj: 50301-01/10-12-4

Zagreb, 6. prosinca 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	13-12-2012		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/12-18/890	Org. jed.	65
Uredžbeni broj:	50-12-03	Pril.	—
		Vrij.	—

✓ PREDsjedNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje dr. sc. Mirele Holy, u vezi s donošenjem zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja – odgovor Vlade

Zastupnica u Hrvatskome saboru, dr. sc. Mirela Holy, postavila je, sukladno sa člankom 185. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sljedeće zastupničko pitanje:

"Obratili su mi se aktivisti i aktivistice udruge "Prijatelji životinja" koji/je su me upozorili/le na činjenicu da su u tijeku konzultacije u vezi sa sadržajem nacрта prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja koji bi uskoro trebao ići u Vladinu i saborsku proceduru. Upozorili su me da važeći Zakon dopušta praksu borbe s bikovima te apeliraju da se članak 4. Zakona promjeni na taj način da se njime izrijekom zabrani borba bikova. Prijatelji životinja podsjećaju da je Prijedlog zakona o zaštiti životinja iz 2006. godine sadržavao zabranu svih borbi životinja, no iz odredbe o zabrani borbi životinja, amandmanom su u Saboru, neposredno prije njegova usvajanja, izuzeta "natjecanja" bikova zbog tobožnje tradicije takvih natjecanja na nekoliko mjesta u Hrvatskoj. Zbog toga je članak 4., stavak 2., točka 5. kontradiktoran članku 4., stavku 2., točki 4. Zakona, kojim se zabranjuje huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresirati na agresivnost. U borbama (natjecanjima) bikova životinje trpe strah i ozljede, čime se izravno krše odredbe Zakona o zaštiti životinja kojima je zabranjeno povećavati agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama, huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresirati na agresivnost, davati stimulanse ili druge nedopuštene stvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima, organizirati kladenje i sudjelovati u kladenju pri borbama životinja, koristiti životinje za natjecanja ukoliko ih se pri tome prisiljava na neprirodno ponašanje ili se kod životinja izaziva bol, patnja, ozljede ili strah, prisiljavati životinje na ponašanje koje kod njih izaziva bol, patnju, ozljede ili strah. Prijatelji životinja također podsjećaju da natjecanje podrazumijeva voljno sudjelovanje sudionika u sportskom događaju s jasnim pravilima koja se moraju poštivati, a bikovi koji sudjeluju u borbama nisu to odabrali svojom voljom, već ih na to prisiljavaju njihovi vlasnici. Dakle, ne radi se o natjecanju, već o ljudskoj manipulaciji životinjama u svrhu zabave i stjecanja profita. Osim toga, borbe bikova nisu tradicija u Hrvatskoj. U etnografskim zapisima i fotografijama nema nigdje spomena ni potvrda borbi bikova u Hrvatskoj. "Bikijade" su nešto sasvim novo u Dalmaciji, što potvrđuje i činjenica da je ove godine u Radošiću održana tek 19. "bikijada". To se ne može nazvati tradicijom jer su se borbe bikova počele organizirati kod nas tek sredinom 1990-ih.

Slijedom prethodno rečenog, molim vas da mi odgovorite na sljedeće pitanje:

Hoće li se predmetnim zakonom zabraniti borbe bikova i na taj način spriječiti ova okrutna praksa mučenja životinja koja je, osim toga, u potpunoj suprotnosti sa suvremenim zakonskim trendovima u Europskoj unji i okolnim zemljama?

Na navedeno zastupničko pitanje, Vlada Republike Hrvatske daje sljedeći odgovor:

Tijekom sastanaka Povjerenstva za izradu nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), izložena je važnost očuvanja tradicije natjecanja bikova (poznato i kao bikijade, bodenje, odmjeravanje bikova „čelo u čelo“ i dr.) kao dijela žive hrvatske tradicijske kulture, kao i u smislu održanja gospodarskog razvoja područja Dalmatinske zagore Splitsko-dalmatinske županije, te očuvanja govedarskog fonda koji bi se izgubio ukoliko više ne bi bilo razloga za uzgoj i držanje bikova, a pri čemu ne dolazi do ugrožavanja života i zdravlja životinja.

Pribavljeni su također dodatni materijali, pa je Majda Rubić u svojoj knjizi „Zaštita nacionalnog blaga u svjetlu europskog prava“ iz 2007. godine u dijelu „Primjeri iz Registra nematerijalne kulturne baštine i prijedlozi za prijavu“ navela kao poznati narodni običaj bodenje bikova koje se u Hrvatskoj stoljećima njeguje kao tradicionalna pučka vrednota, o čemu govori i Evgenij Paščenko u svojem djelu „Etnogeneza i mitologija Hrvata“.

Ujedno se navodi da je navedeni običaj zanimljiv u turističkom i kulturnom smislu te da ga je potrebno zaštititi u svrhu održanja uzgoja jedinstvene vrste bika specifičnih karakteristika i ponašanja koji u međusobnom nadmetanju odmjerava snagu s drugim bikom, ali bez ranjavanja, pri čemu poražena životinja jednostavno slobodno napusti područje nadmetanja.

Majda Rubić također navodi da Europska unija pridaje veliku važnost kulturnom nasljeđu svojih država članica koje zadržavaju svoju nadležnost na području kulture, što predstavlja privlačnu ponudu na zajedničkom tržištu.

Na području Dalmatinske zagore Splitsko-dalmatinske županije održava se bikijada kao kulturno nasljeđe na zapuštenim i neiskorištenim nekretninama koje su za regionalnu i lokalnu samoupravu značajne. Šestanovac i Lečevica, općine su brdsko planinskog područja druge skupine potpomognutih područja o kojima država skrbi. Hrvatska je zemlja tipičnoga krša i u svjetskim razmjerima po tome jedinstvena. Od 1890. godine čuva se tradicija bikijade, a organizirana natjecanja bilježe se već 19 godina. U hrvatskim općinama bikovi se nadmeću na tradicionalnoj seoskoj olimpijadi te do sada nije zabilježeno postupanje s bikovima koje bi moglo biti zabranjeno, već ima više karakteristike manifestacije, predstave koje razmatra članak 53. Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006).

Nadalje, predlaže se distinkcija bikijade od borbe životinja, da se otklone nepovoljne usporedbe s koridama koje se održavaju u nekim državama članicama Europske unije.

Ovom Povjerenstvu su dostavljena i mišljenja Silvija Brajice, ravnatelja Etnografskog muzeja u Splitu, Radoslava Bužanića, pročelnika Konzervatorskog odjela Split i Dinke Alaugović Gjeldu, Ivana Radovana te Hrvoja Vuletića, etnologa istoga Odjela, kao i Mladena Kuhara, predsjednika Povjerenstva za nematerijalnu baštinu Ministarstva kulture koji podržavaju daljnje održavanje natjecanja bikova, pri čemu životinje nisu poticane na borbe već samo izražavaju svoje prirodne obrasce ponašanja, a u slučaju organiziranih susreta to se događa pred gledateljima za razliku od susreta navedenih životinja u prirodi, npr. tijekom ispaše.

Konzervatorski odjel u Splitu, mjerodavan za očuvanje nematerijalne kulturne baštine je, sukladno odluci Povjerenstva za zaštitu nematerijalne baštine Ministarstva kulture od 12. listopada 2012. godine, dao prijedlog da Splitsko-dalmatinska županija provede postupak zaštite bikijade, sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, br. 69/99, 151/2003, 157/2003, 87/2009, 88/2010, 61/2011 i 25/2012).

S obzirom na primjedbu da životinje ne sudjeluju u ovakvim natjecanjima svojom odlukom, Vlada Republike Hrvatske naglašava da u ostalim predstavama sa životinjama i različitim natjecanjima (npr. konjske utrke, natjecanje pasa i mačaka u ljepoti i dr.) životinje također ne sudjeluju svojom odlukom, već odlukom svojih vlasnika, te da bikovi, u stvari, imaju mogućnost izraziti svoje prirodne obrasce ponašanja. Sva natjecanja životinja, prema Zakonu o veterinarstvu (Narodne novine, br. 41/2007 i 55/2011) pod nadzorom su veterinarske inspekcije te do sada nisu zabilježena kršenja odnosnoga zakonodavstva.

Pravnom stečevinom Europske unije koju je Republika Hrvatska u potpunosti preuzela u nacionalno zakonodavstvo nisu uređene borbe životinje, pa tako ni bikova, pa zemlje članice na nacionalnoj razini uređuju navedenu problematiku. U skladu s navedenim, Republika Hrvatska je zabranila borbe životinja pri čemu se prvenstveno misli na borbe životinja koje završavaju teškim posljedicama po životinje ili čak uginućem jedne od životinja. Međutim, prema iskazima članova Povjerenstva i opisima bikijada, došlo se do saznanja da tijekom sučeljavanja bikova životinje uglavnom glasovima i pokretima tijela odluče ishod, a pravi fizički dodir je rijedak jer se slabija jedinka povuče i prije toga.

Povjerenstvu je predočeno da u europskim zemljama s visokim standardima zaštite životinja postoje borbe krava koje se odvijaju na sličan način te da se to ne smatra ugrožavanjem dobrobiti i zdravlja životinja, već se, kao i u Hrvatskoj, organizira pod nadzorom veterinarske inspekcije.

Vezano za sve navedeno, Povjerenstvo nije predložilo izmjenu Zakona o zaštiti životinja u smislu zabrane tradicionalnih borbi bikova.

Eventualno potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnice, dat će Tihomir Jakovina, ministar poljoprivrede.

 PRÉDSJEDNIK
Zoran Milanović